

SVOBODNA SLOVENIJA

LETO (AÑO) LXVII (62) • ŠTEV. (Nº) 38

ESLOVENIA LIBRE

BUENOS AIRES • 1 de octubre - 1. oktobra 2009

JEZIK, ZVESTOBA IN VERA

DR. ŠTEFAN GODEC

(Govor na 48. obletnici Slomškovega doma)

Druži nas ob tej priložnosti 48. obletnica Slomškovega doma. Prav je, da se ob takih mejnikih delovnega leta za trenutek ustavimo, in se malo zamislimo v smisel tolikšnega nepreklenjenega napora skozi 48 let. Le iz neomajnega prepričanja v to, kar delamo, lahko črpamo novih moči, da vztrajno gradimo in predajamo naprej v zavesti, da bodo naši potomci zavzeli prazna mesta, ki jih čas neizprosno utira med nami, v istem duhu, kakor so jih naši predniki.

Slomškov dom, kakor katerikoli dom naše politične emigracije v Argentini, je in mora biti, obenem, podaljšek naših družinskih domov in skupek le-teh, ki tvori novi družbeni splet. Je, torej, kraj, kjer se vsi počutimo kakor doma, kjer se lahko sproščeno pogovorimo ob skodelici kave ali preživimo prijetno popoldan, kjer se lahko naši otroci poigrajo med sabo in z ostalimi, kakor če bi bili na domačem dvorišču. Je, kakor rečeno, tudi družbeno oporišče, kjer si mladi gotovo pridobivajo prve izkušnje v vodilnih odgovornostih, o skupnem delu, o uspehu, ki je posledica napora, kjer starejši najdejo vedno prijazno roko, topel nasmej in spoštovanje pred izkušnjami življenja, kjer vsak izmed nas naleti vedno na prijatelja, ki je pripravljen pomagati, ne da bi kaj vprašal.

Vse našteto je seveda samo po sebi zadost tehtno, da zasluži praznik in priznanje, kakor ta, ki ga danes obhajamo. Toda, dovolite mi, da se malo pomudim ob tej misli. Vrline takega doma še daleč ne obrazložijo smisla in duha naših domov. Vsi se lahko enoumno strinjam, da so naši domovi bistveno več, kakor le varno zavetje pred neurji današnje razuzdane skupnosti. Da bi pa prišli do njih srčike, je pa potrebno odvreči vse obrubno in se osredotočiti na njih osnovo, in šele tedaj tvoriti nadgradnjo na njej, s čimer naravno odpade vse, kar mu ne sodi zraven, obenem pa dobi novo temeljito vse, kar potrdimo in dodamo. V tem sklopu vas povabim, da se zamislimo v naše domove v Descartesovem duhu. Ko je bil ta znameniti francoski filozof žrtve vseh mogočih dvomov o vsem, kar je na svetu resnično obstoječega, je sklenil, da podvomi o vsem in začne graditi le na tem, kar je nedvoumno potrjenega. Od tod vsem znana njegova slavna trditev "cogito, ergo sum", se pravi: "mislim, torej sem". Tako je utemeljil vse dognano na tem, da sam obstaja, saj se samega sebe zaveda. Če mi dovolite nekaj svobode pri uporabi te Descartesove metode, mislim, da bi iz slavne ugotovitve "mislim, torej sem", lahko izpeljali narodno enačico temu: "govorim slovensko, torej sem Slovenec". To je, nedvomno, vogeln kamen naše skupnosti. Lahko se seveda spustimo v obširno debato v narodnopravnem smislu o tem, ali naj bi bil Slovenec njih potomec, čeprav ne govori in ne čuti slovensko; Lahko celo odpromo vprašanje o naraščaju mešanih zakonov, in njim večjo razpetostjo med argentinstvom in slovenstvom. Lahko seveda v luči naše realnosti pod Južnim Križem sprožimo še marsikatero tehtno vprašanje. Ali bistveno z ozirom na našo skupnost ostaja nespremenjeno. Slovenstvo nas je prepletalo in nas še prepleta na tako globok

(nad. na 2. strani)

SKLEP SLOMŠKOVEGA LETA

„Duhovni oče slovenskega naroda“

„Slomška smemo upravičeno nagovarjati duhovni oče slovenskega naroda, saj je bila njegova ljubezen do lastnega naroda izrazito celostna“, je dejal apostolski nuncij v Sloveniji Santos Abril y Castelló ob sklepu Slomškovega leta. Ob 150. obletnici prihoda škofa Antona

Nuncij Abril y Castelló

Martina Slomška in prenosna škofija se že v Maribor in ob 10. obletnici Slomškove beatifikacije, je bila namreč na stadionu „Ljudski vrt“ v Mariboru v soboto, 26. septembra 2009 slovesna maša. Slovesnost je potekala skoraj na mestu, kjer je nekoč stalo mestno pokopališče in kapela Žalostne Matere božje, v kateri je 80 let ležal pokopan škof Slomšek (1862-1941).

V mariborski stolni cerkvi, kjer v stranski kapeli sv. Križa počiva telo blaženega Slomška, je ta dan že od zjutraj potekala molitev pred izpostavljenim Najsvetejšim, na stadionu „Ljudski vrt“ pa se je začel uvodni duhovni program ob 11. uri. Pripravili so ga sodelav-

ci Radia Ognjišče. Predstavili so Slomška z besedili pisatelja in salezijanskega duhovnika Jožeta Zadravca, ki v svojem pisateljskem jeziku prinaša Slomškovo sporočilo o slovenstvu, krščanskih dolžnostih, o duhovništvu ter izobraževanju otrok in mladih. Med besedili, ki jih je prebiral Matjaž Merljak, je prepeval zbor radija Ognjišče ob spremljavi instrumentalistov Mihe Goršeta, Janeza Sečnika in Sama Kališnika pod vodstvom Tadeja Sadarja.

Slovesno mašo je daroval apostolski nuncij v Republiki Sloveniji, msgr. Santos Abril y Castelló, somaševali pa so še vsi slovenski škofje in vrsta slovenskih in tudi hrvaških, pa še pravoslavnih in evangeličanskih cerkvenih dostenjanstvenikov.

Poleg domačega mariborskega župana g. Franca Kanglerja in podžupana g. Milana Mikla, se je slovesnosti udeležil tudi g. Erwin Raffa, podžupan bratskega Šent Andreja na avstrijskem Koroškem, od koder je Slomšek škofijo prenesel v Maribor. Ob njih so na slavje prišli številni župani drugih občin mariborske metropolije, osebnosti akademskega, političnega in kulturnega življenja, poslanec Franc Sušnik, nekdanja ministra dr. Andreja Bajuka in ga. Mojca Kucler Dolinar in drugi. Slovesnosti se je udeležilo okrog 9000 vernikov, somaševalo pa je čez 400 duhovnikov. Vse je na začetku

mašne daritve pozdravil gostitelj srečanja, mariborski nadškof in metropolit dr. Franc Kramberger.

Množica vernikov sledi obredom

V nagovoru med mašo je apostolski nuncij msgr. Santos Abril y Castelló naglasil, da se je v Sloveniji nova evangelizacija začela že s Slomškom. Našel je njegove človeške in duhovne vrline, o katerih je v berilu govoril odlomek iz Sirahove knjige modrosti, ter Slomška primerjal s Svetim Pavlom, apostolom narodov, saj sta oba, vsak v svojem času, „odlično odigrala vlogo, ki jima jo je zaupal Bog“. Opozoril je na nevarnost sekularizacije in potrošništva, ki zasužuje današnjega človeka in citiral pa pečeve besede: „Ne bojte se Kristusa. On vam ne vzame ničesar. Da pa vam vse!“. Navzoče je opogumil, da po Slomškovi vzoru sprejmemo Boga v svoje življenje.

Dan jezikov

Svet Evrope je 26. september razglasil za evropski dan jezikov, ki je namenjen ozaveščanju o pomenu učenja jezikov ter spodbujanju kulturne različnosti. Po Evropi so potekale številne prireditve, namenjene promociji učenja tujih jezikov. V državah članicah unije poleg 23 uradnih jezikov govori še najmanj 60 regionalnih jezikov in jezikov manjšin. Tokov globalizacije in priseljevanja še dodatno prispevajo k široki paleti jezikov, saj naj bi se po nekaterih ocenah v Evropi govorilo kar 175 različnih jezikov. Predstavništvo Evropske komisije v Sloveniji in urad vlade za komuniciranje sta se odločila, da evropski dan jezikov letos obeležita dan prej. Tako je v petek v ljubljanskem Miklošičevem parku potekal celodnevni družabni dogodek, imenovan Jezikovna potepanja, ki je s številnimi zabavnimi vsebinami obiskovalce prepričal o koristnosti znanja tujih jezikov. Zanimivo bi bilo med nami organizirati tak dan in mnoge prepričati o koristnosti znanja slovenskega jezika.

Pukšič v SLS

Mariboru, bo odslej politično deloval v okviru Slovenske ljudske stranke (SLS), pristopil bo tudi v poslansko skupino omenjene stranke, ki bo tako sedaj štela šest članov.

Pukšič je ob izstopu iz poslanske skupine SDS pred nekaj meseci dejal, da ostaja v stranki, saj verjame v vrednote SDS. Kot je dejal v ponedeljek 28. t.m., v te vrednote ni nehal verjeti, saj so vrednote SDS tudi vrednote slovenske pomlad, za njimi pa še vedno zelo trdno stoji tudi SLS. „Dejansko z mojo nekdanjo stranko ni nič narobe, ima pa posameznike, zaradi katerih sem se odločil za izstop,“ je pojasnil Pukšič. Sicer pa je še povedal, da se je za SLS odločil, ker je to še edina preostala pomladna stranka v državnem zboru in je pomagala ustvariti samostojno Slovenijo.

Pukšič nas je obiskal v Argentini v aprilu 2002, kot predsednik tedanje komisije DZ za Slovence v zamejstvu in po svetu. Nekaj časa je bil v začetku Janševe vlade tudi državni sekretar na Uradu za Slovence po svetu.

Preteklo nedeljo je potekal v Hladnikovem domu v Slovenski vasi 54. Slovenski dan rojakov v Argentini, ki je sovpadal z 57. obletnico krajevnega doma. Folklorne in pevske skupine naših domov so razveselile obiskovalce, ki so priheli kljub slabemu vremenu. Podrobno poročilo o tem lepem dogodku bomo objavili v prihodnji številki.

Astronautka Williamsova doma

Osrednji del prireditve *Od Leš do zvezd in nazaj* je bil sprejem astronautke Sunite Williams. Njeni predniki po materini strani so slovenskega rodu, njena prababica Marija Bohinc pa je bila rojena v Lešah.

Williamsova, ki se v teh dneh udeležuje dnevov slovenske znanosti, je prvič obiskala

rojstno hišo svojih prednikov. V Lešah pri Tržiču so ji domačini pripravili prisrčen sprejem.

Dogajanje se je s kulturnim programom nadaljevalo vse do trenutka, ko se je testna pilotka ameriške vojne mornarice poslovila.

Williamsovo je Nasa pred desetletjem izbrala za astronautsko kandidatko. V letih 2006-2007 je šest mesecev preživila na vesoljski postaji Discovery. Skupaj ima več kot 29 ur vesoljskih sprehodov, v vesolju pa je preživelata 195 dni, s čimer je dolgo časa držala rekord glede dolžine trajanja vesoljskih sprehodov in preživetih dni na vesoljski postaji med ženskami.

VTISI IZ SLOVENIJE

Ločani so spet slavili Tineta Debeljaka

(OD NAŠEGA DOPISNIKA) —

Pravim spet, ker so — po dolgih letih molka, zaničevanja njegovega dela in obrekovanja — dr. Tinetu Debeljaku že leta 1995 postavili veliko ploščo na pročelje rojstne hiše, leta 2003 pa uvrstili njegov doprsni kip v Alejo znamenitih Ločanov.

Letos se mu je Muzejsko društvo Škofje Loke, ki ga vodi mag. Aleksander Igličar, hotelo oddolžiti kot enemu svojih ustanoviteljev in ga postaviti še v en krog, kamor spada poleg dr. Pavleta Blaznika in prof. Franceta Plannine: posthumno so ga imenovali za častnega člana, listino pa izročili hčerkama Meti Debeljak Vombergar in Jožekji Debeljak Žakelj. Vse to — in še marsikaj — se je dogajalo v sredo, 23. septembra, v lepi, elegantni Kristalni dvorani prenovljenega Sokolskega doma na Mestnem trgu v Škofji Loki. Med gosti sta bila tudi predstavniki veleposlaništva Poljske v Ljubljani in Društva slovensko-poljskega prijateljstva, arh. Jure Vombergar in dr. Andrej Bajuk z gospo.

V prvem delu večera je Muzejsko društvo predstavilo izdajo Debeljakovega prevoda Olimpijskega ognja

poljskega pesnika Kazimierza Wierzyńskiego. O njej je spregovoril urednik knjige prof. Nikolaj Jež. V knjigi je poleg prevoda tudi gradivo za bibliografijo dr. Debeljaka, ki ga je pripravila dr. Rozina Švent. Kot je povedala, je le gradivo in ne kompletan pregled, ker se zaveda, da nima vpogleda v nekatere publikacije in ker bi potrebovala, po njeni presoji, še dve do tri leta dela, da izpopolni že zdaj zelo izčrpno delo.

Domačo — loško — besedo je prispeval nečak Janez Debeljak, ki je iz zapisov in lastnih vedenj in spominov opisal rodbino dr. Tineta. Zanimiv je podatek, da je bil slavljenec oče funkcionalno nepismen, je pa poskrbel, da je že njegov otrok dosegel najvišje stopnje ustvarjalne pismenosti (ne iščite definicije tega pojma; zrasla je na mojem plevelnatem zelniku).

Sledila je izročitev listine o imenovanju dr. Tineta za častnega člana Muzejskega društva. Po branju uteviljitev je mag. Igličar listino izročil ge. Meti in ge. Jožekji, čemur je sledil navdušen aplavz številne publike, ki je napolnila Kristalno dvorano Sokolskega doma.

Na vrsto so prišli spomini, ki so jih posredovali vnuk Marko Vombergar z videofilmom, v besedi pa hčerki ga. Meta in ga. Jožekji ter pisatelj Zorko Simčič. Iz vseh je vela človečnost, ljubezen do družine, kulturno garaštvo in skrb, da bi mlajši ljubitelji lepe slovenske besede vztrajali pri

svojem ustvarjanju.

Lepi in primerni so bili prispevki tako pravnika Marjana Vombergarja, ki je deklamiral Pesem o solzi, kot petje tria Quartet. Ves potek je z baržunastim glasom vodila Saša Pivk Avsec.

Kot zadnja točka je pozdravil še

župan občine Škofja Loka Igor Drakšler. Župan se je kavalirsko opravičil za dogodek, ki ga je Marko Vombergar omenil — kaplja pelina v morje sreče - in odprl razstavo Slovenci v Argentini danes in je visela v prostoru pred dvorano. Izbrane fotografije so bile pravi „golazo“, saj niso bile iz kakega arhiva in predstavljale stare dosežke slovenske skupnosti v Argentini, ampak so bile sveže, - „tople“ bi rekli, če bi govorili o kruhu — s prireditev v preteklem mesecu, največ letu.

Dobri dve uri trajajoči program je bil razgiban, zanimiv in spreminjač — torej se nihče ni dolgočasil, po koncu pa se ob raznih poticah in pijačah nikomur ni mudilo domov. Med mnogimi Ločani, sorodniki, ljudi od tukaj in tamkaj, je bilo tudi precej takih, ki so bili od tamkaj, pa so zdaj takaj. Bilo je res lepo.

GB

IZ ŽIVLJENJA V ARGENTINI

TONE MIZERIT

So problemi, ki se nenašča doma pokažejo, pa tudi hitro zapustijo prostor javne pozornosti. So pa drugi, ki se raztezajo v teku več tednov, ali pa še dalj. Oboje smo srečali pretekli teden.

Tudi senat? Zakon o radijskih in televizijskih podjetjih že nekaj tednov buri duhove po vsej državi. Novo besedilo, ki ga je predlagala vlada, je šlo po hitrem postopku skozi poslansko zbornico. Opozicija je menila, da se bo vsaj delno zataknil v senatu. Sedaj pa je ta domnevna znova pod vprašanjem. Čeprav so senatorji uspeli s svojim namenom, da se osnutek obravnava v štirih komisijah, ne v dveh, kot je nameravala vlada, se je od tedaj pa do danes nekaj spremenilo. Celo objavljeni sprememb, ki bi vsaj delno preprečile skoraj neomajno kontrolo vlade nad temi mediji, so danes v dvomu. Kaj se je spremenilo? V akcijo je stopil bivši predsednik Kirchner. Osebno kliče tiste senatorje iz lastnih vrst, ki dvomijo, in nanje izvaja pritisk, da bi „pravilno“ glasovali. Obenem pa je v stalnem stiku z guvernerji, tako vladnimi kot na strani opozicije. Tukaj je dialog drugačen: dve tretjini provinc se nahaja v hudi finančni težavah. Odvisi so od redne in zlasti od izredne državne pomoci. Formula je torej zelo enostavna, a zato nič manj uspešna: vi nam daste podporo (glasove) mi vam damo denar. Morda se bo kdo vprašal, kakšno moč ima Nestor Kirchner, če nima nobene funkcije in je celo odstopil kot predsednik stranke. Trdno drži v rokah kirchnerizem in usmerja celotno pot vlade. In še nekaj. Vprašanje, zakaj taka nuja, ima tudi enostaven odgovor: v vladu ima vso veljavno namen, da Kirchner znova kandidira za predsednika leta 2011. Sam bivši predsednik smatra, da ima spričo razpršene opozicije, dokaj možnosti za uspeh. Potrebuje pa seveda, da ga mediji podprejo, ali vsaj, da ne napadajo vlade in razkrivajo njene porazne politike. Vendar, kljub vsemu, še ni izrečena zadnja beseda in mnogi upajo v preudarnost senatorjev.

Levica na pohodu. Pretekli teden je izbruhnila v javnosti stavka delavcev podjetja Kraft. Bivša tovarna prehrane Terrabusi, sedaj v ameriških rokah, je bila več kot mesec dni neaktivna, ker je svojčas odpustila 155 uslužbencev, med njimi vso notranjo sindikalno komisijo in več delegatov. Ti so bili pred tem blokirali podjetje, zaradi česar je to sprožilo sodnih postopek. Problem stavkovali je kmalu zavzel javno pozornost, ker so njim v podporo skupine „studentov“ blokirale ceste v središču mesta in nato

JEZIK, ZVESTOBA IN VERA

(nad. s 1. strani)

način, da tvori v vseh nas osnoven del našega **ego**, torej tega, kar smo.

V besedah Toneta Kuntnerja:

Slovenec biti, slovensko ljubiti, - je pravzaprav nerazložljiva stvar, ker je to stvar srca in biti.

Slovenec biti ni drugega kakor slovensko misliti, slovensko peti in govoriti;

slovensko ljubiti - pa s srcem čutiti slovenski svet, hiše, gozdove, polja, ljudi, tako čutiti, da ne moreš, ne moreš biti brez njih.

Pogon in, obenem, osnova vsega tega, kar delamo v naši skupnosti, torej, kar kot skupnost smo, je Slovenstvo, je trdna pripadnost narodu, katerega del smo. To slovenstvo, ki ga vsak od nas nosi v sebi, ima pa za nas še poseben prizvok. Dandanes smo večina od nas potomci narodnjakov, ki so pred šestdesetimi leti zapuščali domovino preganjani, smrtno ogroženi, oklevetani ravno zaradi njih neprecenljive ljubezni in spoštovanja do naroda, katerega so branili pod gesлом ‐Bog, Narod, Domovina”, tako z besedo kakor z orožjem pred napadom tujih ideologij in interesov, ki so podjarmili naš narod desetletja in pustili na njem še danes vidne sledi.

Ta dejstva in prednmaci, ki so v našem krogu preživeli izgnanstvo na njim tujih tleh, so nas temeljno ožigosali. Tudi to, in ne nazadnje, je del našega slovenstva. Tudi to sudi v naš narodni **ego**, je del naše narodne identitete, s še prav posebnim prizvokom za mlade, ki se občasno in plaho vprašujejo, ali morda le ni to del zgodovine, in bi

bilo priporočljivo preteklost zakopati in gledati naprej. Njim odgovor v smislu razmišljaj dr. Komarja: „Človek, če ne veš, od kod prihajaš, potem tudi ne veš, kam gres“.

Graditi, torej, le iz, in na trdni osnovi našega narodnega biti, nam bo zagotovila solidno in trajno prihodnost. Nepogrešljivi naj nam bodo potemtakem trije vzajemni stebri naše skupnosti: slovenski jezik, kot neizpodbitna materinščina, ki jo vztrajno črpamo doma, in nenehoma izpopolnjujemo v skupnosti; trdna zvestoba zgodovini naših prednikov, torej nas samih, ki naj se tvori v neomajnem pričevanju, prepričanosti in izročilu našim narodnim dedičem; in naša krščanska vera, saj so ravno zaradi nje Slovenski narodnjaki zapuščali rodno grudo in odhajali v svet, in prav tako so naši duhovni voditelji zanetili klico naše skupnosti pod Andi, torej, lahko rečemo, so preko njih naši domovi tudi Božji dar.

Ni lahko naše poslanstvo, a spodbujajmo se ob misli našega narodnega zavetnika, Blaženega Antona Martina Slomška, po katerem nosi ime tudi naš ramoški dom, ko je na binkoštni praznik 1834. Slovencem dejal: Bratje in sestré, Slovenec bom govoril Slovencem v slovenskem jeziku; Materin jezik je najdražja dota, ki smo jo dobili od svojih starih. Skrbnó smo ga dolžni ohraniti, olepšati in svojim mlajšim zapustiti. Ne bodi vas sram, da ste Slovenci, to naj bo naša čast! - Kot hvaležen sin svoje ljube matere želim, naj bi bila slovenska moja poslednja beseda, prav kakor je bila slovenska moja prva.

Naj vam za konec citiram odlomek „domačega“ avtorja, Toneta Rodeta, ki je v svoji zbirki Biti zapisal:

Zakaj naprej?
Iz korenin sva ti in jaz pozvana v smiselno življenje.

Ta izziv, to dediščino sem z zgaranji rok prejel.
Zato v prihodnost vedro zrem.

In še to vem:
kar ljubim in kar sam častim,
bo tudi sin za svoje vzel.

SLOVENCI V ARGENTINI

SLOMŠKOV DOM - OBLETNICA

„Preljubo veselje, oj kje si doma“

V nedeljo 20. septembra je Dom v Ramos Mejiji slavil svojo 48. obletnico obstoja. V sončnem jutru sta zažareli na drogu državni zastavi, simbola naših domovin, dvignili sta ju predsednik Slomškovega doma Marko Selan ter častni član Herman Zupan in botra Doma Katica Potočnik.

Ko sta izveneli himni je podpredsednica prof. Neda Vesel Dolenc odprla slavje s pozdravom gostov, predstavnikov ustanov in številnih domačinov.

Službo božjo je daroval župnik Franci Cukjati v težki okoliščini, saj mu je prav to jutro po težki bolezni mirno v Gospodu zaspala njegova mama. Navezal je prav Slomškove besede o veselju z dušnim mirom ob smrti kot prvim virom veselja. Fantje in dekleta so s petjem sooblikovali službo božjo.

Po kratkem okreplilu je v dvorani sledila praznična akademija, ki jo je uvedla prof. Neda Vesel Dolenc s pozdravi častnih gostov: veleposlanik Republike Slovenije prof. Avguštín Vivod s soprogo p r o f . Marjanom Hribar Vivod, ča stni

konzul RS v Buenos Airesu Herman Zupan s soprogo Julijo Prebil Zupan, predsednico društva Zedinjena Slovenija Alenka Jenko Godec in zastopnico Domov in organizacij. Podpredsednica Slomškovega doma je posebej naglasila, da se letos spominjamo tudi 150-letnice Slomškovega

z g o d o - v i n s k e g a prenosa škofovjskega sedeža škofofije v Maribor in s tem združitve štajerskih

Slovencev, ter 10-letnice, ko je Cerkev proglašila Slomška za blaženega in s tem potrdila tudi njegovo vseobsežno verskovzgojno in narodno delo, ki ga je izkristaliziral v naročilu: Sveta vera bodi vam luč, materin jezik pa ključ do zveličavne omike.

Predsednik Doma Marko Selan je v pozdravnih besedah naglasil pomembnost današnjega slavlja in nadaljeval: „... Hiter pogled na našo prehujeno pot kaže, da je minilo 48 let neprestanega dela. Lahko vidimo, da sta dve generaciji zrasli v Domu, da sta ti generaciji učili v sobotni Slomškovi šoli, hodili vsako nedeljo k slovenski maši, se vključevali v razne organizacije in dejavnosti v Domu. Krog življenja se zopet prenavlja in pogled naprej je optimističen. Slomškov dom je zgrajen na trdnih temeljih, ker so ga ustanovitelji gradili v skrbi za prihodnje robove. Sanje in želje so se v teku let uresničile in potrdile, da je pot prava. Skozi vsa ta leta smo imeli veliko kriz, večkrat smo se celo vprašali, ali se splača iti naprej. A korajža velja! Krize so del življenja, to v Argentini še posebno dobro vemo. Vsaka kriza vsebuje tudi

priložnost za prenovo. Za uspeh sta potrebni dve važni potezi: nastop in vztrajnost! ... Slomškov dom je živ dokaz tega. Prosimo Boga, naj nam po priporočni našega zavetnika blaženega Antona Martina Slomška, da še veliko blagoslova, da bo Dom zdrav in nam vsem v ponos še na mnoga leta!“

Predsednica Zedinjene Slovenije je izrazila zadovoljstvo „... saj je vaš praznik zbral vse nas. Naj bo veselje vedno tu doma!“ Veleposlanik prof. Vivod je prinesel čestitke slovenske države in sporocil pozdrave slovenskih skupin, ki jih odkriva po Argentini in Južni Ameriki ter z občudovanjem in upanjem zrejo na slovensko skupnost v Argentini. Ne razočarajmo jih!

Slavnostni govornik na slavju 48-letnice je bil dr. Štefan Godec. Njegov govor objavljamo na uvodnem mestu našega lista.

Sledil je prizor, ki sta ga pripravila Jože Lenarčič in Lojze Lavrič, in prikazuje kako se družina pripravlja na slavje v Domu. Sodelovali so: skupina fantov in mož s petjem, deklice z rajanjem ter Klara Marinič, Andrejka Vombergar Štrfiček, Edi Cestnik, Ciril Loboda in Viki Kastelic.

Na dvorišču Doma je bila razstava priprav na široko zasnovan množičen muzikal „Hvalnica družine Trapp“, ki ga Slomškova šola pripravlja za proslavo 60-letnice. V drugih prostorih pa je bila

RAZSTAVA KRAJEVNIH SLIKARJEV

Organizatorka razstave Andrejka Dolinar Hrovat je odprla razstavo in nadaljevala: „Vsakoletna razstava krajevnih slikarjev je prispevek h kulturnemu delu v Slomškem domu, saj je zaradi števila slikarjev to izjemni umetniški doprinos okolju, iz katerega izhajajo. V tem srečanju slikarji predstavijo gledalcem svoja čustva in misli, ki se rodijo v vztrajnem delu v ateljeju, v tišini in samoti, ko ustvarjajo iz svoje duše. Povabim vas na ogled razstavljenih slik, Slomškovemu domu pa se v imenu slikark zahvaljujem za povabilo.“

Razstavljalje so naslednje slikarke:

Andrea Quadri - rojena v Argentini, absolventka šole Prilidiano Pueyrredón, licenciacka antropologije, pripravlja doktorat. Razstavljalna v Argentini, Sloveniji in Avstriji.

Helena Klemenc - rojena v Argentini, absolventka šole Instituta Consudec. Izpopolnjevala se je pri kiparju Francetu Ahčinu in slikarju Heliasu Gagliardiju ter Nicolasu Menziju. Razstavljalna v Argentini.

Vera Rupar - rojena v Sloveniji, študirala na univerzi Matanza, Centro Cultural Rojas in Casa de Cultura de Ramos Mejía. Razstavljalna v Argentini.

Irena Žužek - rojena v Belgiji, absolventka grafičnega oblikovanja, slikarstvo študirala s Heribertom Zorrilla. Posveča se tudi digitalnemu slikarstvu. Razstavljalna v Argentini, Sloveniji in Avstriji.

Andrejka Dolinar - rojena v Argentini, absoluirala na likovni akademiji Manuel Belgrano, izpopolnjevala tudi pri kiparju Francetu Ahčinu. Kritik Mirko Juteršek je o njej zapisal: „Slikarstvo Andrejke Dolinar je tematsko pestro in razpeto med stvarnostjo in abstrakcijo. Vsekakor je za njen pristop k snovanju slik značilna njena silovita temperamentalnost.“ Razstavljalna v Argentini in Sloveniji, prva razstava v Sloveniji v Škofiji Loki, prav na dan Osamosvojitve.

K družabnemu in razvedrilnemu programu je spadalo skupno kosilo, priložnost za utrditev in navezavo novih prijateljstev ter prijateljske tekme v odbojki na igriščih Slomškovega doma.

J.T.

SLOVENSKA VAS

58. Mladinski dan

Mladinski dnevi, ki se vršijo vsake leto po naših domovih, so predvsem priložnost za srečanja med mladimi, ob katerih se gradijo prijateljske in - zakaj ne - tudi ljubezenske vezi. Krajevna mladinska organizacija ob pripravi tega svojega praznika ojači svoje notranje delo-

Martín: 25-22; 25-22.

NOGOMET S.F.Z.

Ramos - Lanús: 0-4; Morón - San Martín: 2-1; San Justo - Lanús: 1-1; San Justo - Morón: 4-0.

Po teh rezultatih sta se v obeh finalih pomerili reprezentanci San Justa in Lanusa, po obeh pa so slavili

prepričljivo zmago sanjuščani. V odbojki 25-12 in 25-17, v nogometu pa 3-0.

Sploh se v zadnji dobi opaža nižja konkurenčnost zaradi vedno bolj očitne premoči San Justa, optre ne le na večji možni izbiri igralcev, temveč tudi na resnejšji pripravi. Klj

jub temu ostali ohranajo navdušenje, ki pa na daljšo dobo ni zagotovljeno. Koristno za vse bi bilo iskanje kakih sprememb, ki bi zmanjšale razlike in tako povečale zanimanje.

Program v dvorani Hladnikovega doma je zamislila ustvarjalna in iznajdljiva Rotija Grbec na temo otroških igrac in zabav, z zanimivo razlagom o njihovem razvoju. Na stranskem odru je pogovor v obliki psihiatrične posvetovalnice služil kot povezava nastopov raznih skupin, ki sicer razen folklora niso bile kaj temeljito pripravljene, ni jim pa manjkalo originalnosti in pozitivnega odziva med občinstvom.

Čeprav je hrane več kot prehitro zmanjkal, se je živahno razpoloženje še dolgo raztegnilo ob nastopu orkestra E.Q.E., ki ga je poleg mladine uživalo tudi mnogo takih,

- zastavi, ki imata skozi ves potek praznika častno mesto in narodni himni - izraža našo dvojno istovetnost, katere formalni znak je tudi mnogokrat dvojno državljanstvo.

Močna povezava mladih je šport, zlasti kadar je tekmovalnost prvenstveno usmerjena v dviganje lastne igre z boljšo osebno tehniko in kondicijo ter skupinsko razumevanje in koordinacijo soigralcev.

Kot redno, so v Slovenski vasi dekleta tekmovala v odbojki, fantje pa v nogometu.

Izidi kvalifikacijskih

srečanj so bili sledeči:

ODOBJKA S.D.O.

San Justo - Morón: 25-12; 25-8; Ramos - Lanús: 16-25; 15-25; Morón - San Martín: 20-25; 18-25; San Justo - Lanús: 25-21; 25-16; Ramos - San

jih izkaznica postavlja v predhodne generacije.

F.S.

Pogled na naše kulturno ustvarjanje

V Svobodni Sloveniji smo že poročali o letošnjem kulturnem srečanju v Vilenici. K temu še dodatne podrobnosti.

V Društvu slovenskih pisateljev (DSP) je potekala okrogle miza *Položaj slovenskoargentinske književnosti in kulture*, ki so jo pripravili kot zadnjo priveditev v sklopu letošnje 24. Vilenice. Na njej so različni strokovnjaki osvetlili pomen slovenskega kulturnega dogajanja in umetniškega ustvarjanja v Argentini.

Janja Žitnik Serafin z Inštituta za slovensko izseljenstvo in migracije ZRC SAZU je uvodoma poudarila, da Slovenci v Argentini predstavljajo največjo slovensko zdomsko skupnost, ki je ustvarila najobsežnejši korpus literarnih besedil v okviru slovenske književne produkcije v izseljenstvu. Vrhunec njihove dejavnosti seže v 60. in 70. leta, danes pa se skupnost po besedah Žitnik Serafinove sooča z značilnimi dilemami in spremembami, podobno kot večina drugih slovenskih skupnosti v tujini.

Po besedah predsednika izseljenskega društva Slovenija v svetu Sebastjana Kocmura je bila dejavna že predvojna slovenska skupnost, povojska skupnost pa je ob velikem prilivu intelektualcev iz Slovenije v petih desetletjih ustvarila več kot 150 tiskanih del in do leta 1998 100 leposlovnih knjižnih izdaj. V prvih povojnih letih so bile naklade primerljive s knjižnimi nakladami v Sloveniji, je pojasnil.

Opozoril je na pomen Slovenske kulturne akcije, ki je po njegovem mnenju uspela v medcelinskem povezovanju s tem, ko je privabila tudi druge slovenske ustvarjalce po svetu, med njimi Vladimirja Kosa v Tokiu, Rafka Vodeba v Rimu in Leuvenu, Leva Detele na Dunaju in Karla Mauserja v Clevelandu.

Poudaril je, da mlajše generacije pišejo v španščini, ob

čemer je Žitnik Serafinova predstavila svoje stališče, da je tudi tujezjica izseljenska literatura, ki izhaja iz slovenske literarne tradicije sestavni del slovenske nacionalne književnosti.

Vodja zbirke tiskov Slovencev zunaj RS v Narodni in univerzitetni knjižnici (NUK) Rozina Švent, je povedala, da je bil NUK dolgo časa obravnavana kot režimska ustanova in so zato pred osamosvojitvijo Slovenije imeli težave s sodelovanjem z argentinskimi ustvarjalci. Rešitev v današnjem času, ko mlajše generacije niso več večje slovenskega jezika, pa vidi v dvojezičnih knjigah.

Šventova, ki je med drugim uredila bibliografijo Tineta Debeljaka, ki ima največji opus med izseljenskimi pisatelji, je izpostavila problem psevdonomov pri izseljenskih avtorjih. Pojasnila je, da so jih avtorji uporabljali, zaradi sorodnikov v Sloveniji, saj so bili obravnavani kot politični migranti. Pogosto so avtorje razkrili šele po njihovi smrti, je dodala.

Irena Avsenik Nabergoj, znanstvena sodelavka na ljubljanski Teološki fakulteti, ki je med drugim magistrirala iz analize esejev v slovenski kulturni reviji Meddobje, ki izhaja v Argentini, je dejala, da je osrednji motiv zdomske poezije hrepnenje po domovini. To se povezuje z motivi kot je denimo ptica, ki si želi čez ocean, pa ima zlomljena krila ali z motivom Lepe Vide.

Raziskovalka na inštitutu za slovensko izseljenstvo Kristina Toplak, ki se ukvarja s slovenskimi likovnimi umetniki v Argentini, je opozorila, da mednarodno uveljavljeni umetniki, ki razstavljajo po narodnih galerijah po svetu, v Sloveniji razstavljajo le v majhnih galerijah, kot so Zavod sv. Stanislava, Svetovni slovenski kongres ali Slovenska matica ter, da se o njih še vedno piše zelo ideološko.

G. JOŽE RAZMIŠLJA

Ljubezen do domovine

Namenoma nisem napisal, ljubezen do Slovenije, ker je ona domovina samo nekaterih med nami, nas starejših. Majši so rojeni vsi izven nje in mnogi v mešanih zakonih in imajo drugo domovino, ki ni Slovenija.

Vsekakor so slovenske krvi, ker je oče ali mati Slovenka, niso pa rojeni v Sloveniji. Zato ne moremo pri njih govoriti o ljubezni do Slovenije, ampak o njih rodni domovini.

Mnogi že poznaajo Slovenijo po obiskih in ji priznajo vse in še več, kar so o njej vedeli že prej. Ne malo od njih se cutijo del slovenskega naroda in slovenske države in jo ljubijo kot svojo drugo domovino. Ljubijo svoje prednike, ki so živelji, delali in molili ter umirali za Slovenijo.

Vsi starejši pa smo dolžni ljubiti Slovenijo. Ona je naša prva domovina. Če res ljubimo Boga, ki je Stvarnik vesolja, moramo po četrti božji zapovedi ljubiti tudi Slovenijo, ki ji je On dal obstoj v družini narodov.

Ne smemo pozabiti, ne eni in ne drugi, na našo resnično in pravo domovino, ki je v nebesih. Tam imamo prostor in tam bomo Boga gledali iz obličja v obličje. Tam je naša prava in končna domovina, za katero nas je Bog ustvaril in nam dal zemeljsko življenje, da si nebesa zaslužimo.

Kar smo dolžni storiti za našo zemeljsko domovino, če več ne moremo, napravimo to vsaj z molitvo, da dosežemo vsi večni pokoj v Bogu. Tako si bomo zagotovili, da bo naša zemeljska domovina samo zelo reven predokus dokončne domovine pri Bogu.

Vse zapovedi, med njimi tudi četrta, ki nam nalaga domovinsko ljubezen, nam pri tem pomagajo.

Drugi Forum o evropski dediščini

Osrednji dogodek letosnjih Dnevov evropske kulturne dediščine DEKD je bil Drugi forum o evropski dediščini, ki je potekal 22. in 23. septembra v Ljubljani in na Brdu pri Kranju.

Tema ustvarjalnosti in inovativnosti pri ohranjanju dediščine je bila izbrana zato, ker je Evropska unija letosnje leto razglasila za leto ustvarjalnosti in inovativnosti. V okviru foruma bosta potekali dve plenarni zasedanji, in sicer na temi Inovativnost in ustvarjalnost pri interpretaciji dediščine ter Dediščina in podobe.

Udeleženci foruma bodo skušali najti odgovore na vprašanja, kot so: ali bodo nove tehnologije pritegnile mlade k raziskovanju dediščine, kje je mejna med ustvarjalnostjo in manipulacijo v interpretaciji dediščine, kako bolje povezovati dediščinski sektor in TV ter AV producenje, koliko komercialnosti je še dopustne pri predstavitvi dediščine za širšo javnost?

V večkulturni Evropi, ki jo zaznamujejo izmenjave in mobilnost, sta namreč interpretacija in razlaganje dediščine zelo pomembni, saj je njen namen omogočiti vsakemu posamezniku, da se poistoveti s svojimi koreninami ali jih najde v eni ali več dediščinah, hkrati pa prizna in sprejme kulturo drugih.

Prvi forum o kulturni dediščini je bil oktobra lani v Bruslju. Potekal je na temo Dediščina in dialog in je bil obenem namenjen obeležitvi 20. obletnice Dnevov evropske kulturne dediščine v Belgiji.

Dnevi evropske kulturne dediščine so skupna akcija Sveta Evrope in Evropske komisije. Njihovi začetki segajo v leto 1985, ko je na konferenci evropskih ministrov za kulturo držav članic Sveta Evrope v španski Granadi tedanjki francoski minister za kulturo predlagal, da naj se akcija dnevi odprtih vrat, ki so jo leto pred tem začeli v Franciji, razširi še v druge države.

Svet Evrope je akcijo Dnevi evropske kulturne dediščine uradno sprožil leta 1991 ob podpori Evropske komisije. Skupna akcija Sveta Evrope in Evropske komisije so DEKD postali leta 1999. Ker sta obe partnerji začutili, da bi akcija potrebovala nove spodbude sta leta 2008, ki je bilo evropsko leto medkulturnega dialoga, organizirali prvi forum o evropski kulturni dediščini. Forum je vsako leto v drugi državi, članici Sveta Evrope, še vedno pa v septembru potekajo priveditev po posameznih državah, organizirane na nacionalni ravni.

Drugi forum o evropski dediščini je organiziral Zavod za varstvo kulturne dediščine Slovenije v sodelovanju s Svetom Evrope, Evropsko komisijo in ob podpori ministrstva za kulturo.

ZA DRUŽINSKI UŽITEK

Medeni okusi

Med je najstarejše sladilo, ki so ga stoletja pridobivali v divjini. Prihaja z vsega sveta, bodisi v obliki mešanic ali pa najčistejšega medu ene same rastlinske vrste.

Vsaka vrsta medu ima svoj značilen okus, razlikujejo pa se tudi po uporabi. Nekatere vrste medu so zelo primerne za čaj, spet druge pa za pripravo sladkih ali slanih jedi. Med nastane iz nektarja, ki ga čebele nabirajo na cvetovih. Večina medu sestavlja sladkorji, in sicer fruktoza ter glukoza. Okus medu je odvisen od njegove aromе; nekatere vrste imajo tako oster vonj, da v mešanici drugih vrst prevlada nad vsemi ostalimi.

Na svetu pridelajo na leto približno milijon ton medu, od tega v Sloveniji kar 1500 do 2000 ton medu. Slovenci se lahko ponašamo z zelo kakovostnimi vrstami medu, kot sta hojin in smrekov med, čebelarji pa pridelajo zelo veliko tudi cvetličnega, akajevgega, lipovega in kostanjevega medu. Pecivo, oslajeno z medom, se obdrži dlje in se suši počasneje. Kadar nadomestimo sladkor z medom, ne smemo pozabiti, da je med precej slajši, zato bomo npr. namesto 40 g sladkorja, dali le 20 g medu. Med vsebuje tudi skoraj 20 odstotkov vode, zato dodamo v tem primeru tudi ustrezeno manj tekočine.

Poleg tradicionalnih medenih piškotov in kolačev poskusite pripraviti tudi druge zanimive jedi, v katerih boste uporabili med kot zdrav in aromatičen dodatek.

SKUTNA PITA Z MEDOM

125 g. moke, 1 žlica sladkorja v prahu, 50 g. masla, 2 žlice vode, 250 g. skute, 150 ml. sladke smetane, 3 žlice medu, nastrgana lupina 1 limone, 1 žlička cimeta, 3 jajca.

Moko presejemo in ji dodamo sladkor in stopljeno maslo ter vse skupaj pregnetemo v krhko testo. Dodamo toliko vode, da oblikujemo testo v kroglo, ga zavijemo v folijo in postavimo za pol ure v hladilnik. Medtem gladko razmešamo skuto in smetano, dodamo sladkor, med, limonino lupinico in cimet. Razžvrkljamo jajca in jih med mešanjem počasi dodajamo skuti. Testo razvaljamo v tortni model (s premerom 20 cm) in zlijemo nanj nadev. Pito pečemo v pečici na 180°C okoli 40 do 50 minut.

HRUŠKE V MEDU

4 hruske, 4 žlice medu, 300 ml. vode, 2 žlice limoninega soka, 1 vaniljin strok, 2 žlice sesekljanih pistacij, stepena smetana.

Hruške olupimo, jih razrežemo na pol in jim izrežemo pečišči. Med, vodo, limonin sok in vaniljin strok zavremo in s tem prelijemo hruske, ki morajo biti v majhni kozici, nato pa vse skupaj kuhamo na majhnem ognju, dokler hruske ne postanejo mehke. Hruške nato preložimo v servirno posodo in jih ohladimo. Ponudimo jih hladne, posute s pistacijami in steperno sladko smetano.

SLADKO KISLE BUČKE

500 g. bučk, 1 manjša sesekljana čebula, 2 žlici olja, 2 žlici limoninega soka, 1 žlica medu, sol in poper, prgišče sesekljanskega peteršilja.

Bučke narežemo na kolute (discos). Čebulo popražimo na olju in na hitro opečemo bučke, nato zmanjšamo ogenj, posodo pokrijemo s pokrovko in na majhnem ognju dušimo 5 do 6 minut. Po tem času primešamo limonin sok in med ter vse skupaj solimo in popramo. Povečamo temperaturo in odkrijemo pokrov s posode, da se naredi gosta zmes, vendar moramo paziti, da bučke niso čisto zmehčane. Potresemo s peteršiljem in ponudimo. Kot priloga se bučkom izvrstno poda kuhan riž.

SLOVENCI IN ŠPORT

109 KOLAJN

Slovenski balinarji so na svetovnem prvenstvu za mlade v Nici povečali bero kolajn. Zabičan Igor Šircelj je v četrtnfinalu v krogu premagal Francoza Loica Gottarda s 2:24, Postojnčan Gašper Kraševč pa v klasični disciplini Čilanca Giacoma Tosa s 13:3. Slovenci sta si tako zagotovila bron. Skupaj z Matejem Kavčičem, ki si je prav tako že priboril bron v hitrostnem zbijanju, sta povečala število slovenskih kolajn na EP in SP kar na 109.

TENIS: ODPRTO PRVENSTVO LJUBLJANE

Paolo Lorenzi je zmagoval teniškega odprtega prvenstva Ljubljane, challengerja ATP z nagradnim skladom 60.000 dolarjev. Prvi nosilec je v finalu z 1:6, 7:6 (4) in 6:2 premagal osmega nosilca, domačega igralca Grega Žemljo. Žemljo bo pripadel ček za 3600 evrov in 45 točk za svetovno lestvico. - Italijan je tudi v polfinalu premagal mladega Slovence, Janeza Semrajca.

USPEŠNO KONČANA PADALSKA SEZONA

Slovenski padalci so uspešno končali sezono svetovnega pokala. Na zadnji tekmi v Locarnu so osvojili stopničke v vseh treh kategorijah. Uroš Ban je zmagal med moškimi, Irena Avbelj je bila tretja med ženskami, Elan pa tretji med ekipami. Po šestih tekmovanjih, regularne so bile štiri tekme, so se Slovenci veselili treh skupnih zmag, ki so si jih priskakali ekipa Elan v postavi Roman Karun, Uroš Ban, Senad Salkič, Borut Erjavec in Domen Vodiček ter Domen Vodiček in Irena Avbelj v obeh konkurencah posameznikov.

NAJVEČJI ZASLUŽKARJI PRI KOŠARKI

Spletne strani hoopshype.com, na kateri je moč najti vse o severnoameriški košarkarski ligi NBA, je med drugim objavila največe "zaslužkarje" med evropskimi košarkarji. Največ si s košarkarsko igro v NBA prisluzi Nemec Dirk Nowitzky, ki na sezono pri Dallas Mavericks prejme 13.747.024 evrov. Slovencev med prvimi petnajstimi "zaslužkarji" iz Evrope v NBA ni, Rašo Nesterovič naj bi pri ekipi Toronto Raptors na sezono prejel 1.278.256 evrov na sezono. Za primerjavo, Srb Darko Miličić, ki je na repu petnajsterice najboljših zaslužkarjev v NBA, na sezono dobi nekaj več kot pet milijonov evrov.

NOVICE IZ SLOVENIJE

SLOVENEC V SATELITSKEM CENTRU

Novi direktor Satelitskega centra EZ bo Slovenec, veleposlanik Tomaž Lovrenčič. Izvolil ga je upravni odbor centra, položaj pa bo zasedel z začetkom prihodnjega leta. To bo prvič, da bo položaj direktorja ene od agencij EZ prevzel Slovenec.

NAGRADA MARJANA ROŽANCA

Letošnji nominiranci za nagrado Marjana Rožanca za najboljšo eseistično knjigo zadnjih dveh let so Mitja Čander za delo Kuvertirana poteza, Gorazd Kocijančič za zbirkovo Razbitje. Sedem radikalnih esejev, Jaroslav Skrušny za delo Varuh spomina, Ifigenija Simonovič za knjigo Konci in kraji ter Vlado Šav za izbor esejev z naslovom Vrelec. Nagrada je prejela Ifigenija Simonovič.

NOVE (MOŽNE) OBČINE

Državni zbor je z 39 glasovi za in 33 proti sprejel odlok o razpisu referendumov, na katerih se bo ugotovljala podpora tamkajšnjih prebivalcev za ustanovitev nove občine Mirna, za delitev občine Koper na štiri nove občine in še posebej na območju Ankarana za izločitev iz sedanje koprske občine in ustanovitev samostojne občine.

OD PATRIE DO SVARUNA

V treh mesecih usposabljanja pripadnikov Slovenske vojske na oklepnihih 8x8 ni prišlo ne do poškodb vojakov ne do poškodb vozil in sistema, je ob predstavitvi bojnega streljanja s Patriinimi oklepniiki dejal povojnik 74. motoriziranega bataljona SV Igor Cebek. Predstavljen je bilo tudi ime oklepnika, ki se bo odslej imenoval Svarun.

JE REALNOST REALNA?

Zaposleni v Sloveniji so lani v povprečju prejemali približno osem odstotkov višje plače kot leto prej; v bruto znesku so znašale dobrih 1390 evrov, neto pa so izplačila malenkost zaostajala za 900 evri mesečno. To pomeni, da se je povprečna mesečna neto plača v enem letu realno povečala za dva odstotka.

PO SVETU

NEMŠKE VOLITVE

Nemčijo bo tudi prihodnja štiri leta vodila Angela Merkel. Krščanskdemokratska unija, ki jo vodi, je skupaj z bavarsko Krščanskosocialno unijo na nedeljskih parlamentarnih volitvah po zadnjih podatkih zbrala skoraj 34 odstotkov glasov. Socialdemokrate, ki so do zdaj sestavljali veliko koalicijo, je podprlo 23 odstotkov volivcev. Merklovo bo koalicijo najverjetneje oblikovala s Svobodnimi demokratimi, saj je levi bloki, ki ga poleg socialdemokratov sestavlajo še Zeleni in Leva stranka, skupaj zbral manj glasov.

GENOCID

Poljski parlament je brez glasovanja sprejel resolucijo, ki Rusijo obtožuje genocida v zvezi s pokolom v Katinskom gozdu leta 1940. V resoluciji poljskega parlamenta je zapisano, da so imela dejanta tedanje Sovjetske zveze na Poljskem v začetku druge svetovne vojne značilnosti genocida. V Moskvi, kjer so šele leta 1990 priznali, da so dejanie zakrivili sovjetski vojaki, prej pa so za pokol obtoževali nemško vojsko, obtožbe o genocidu zavračajo in vztrajajo, da je šlo za vojni zločin.

PORTUGALSKA

Parlamentarne volitve so bile tudi na Portugalskem. Po pričakovanjih je zmagała socialistična stranka premierja Joseja Socratesa, a ji ni uspelo dobiti večine v parlamentu. Zbrala je 36,6 odstotka glasov in tako zmanjšala podporo, ki so ji jo volivci namenili leta 2005 - takrat so dobili 45 odstotkov glasov. Glavna izzivalka socialistov, stranka socialnih demokratov, ki jo vodi Manuela Ferreira Leite, je na volitvah prejela nekaj več kot 29 odstotkov glasov, kar je skoraj enak izid, kot so ga dosegli na zadnjih volitvah. Največji zmagovalec volitev je bil levi blok, ki je prejel 10 odstotkov glasov in tako v primerjavi s prejšnjimi volitvami pridobil štiri odstotke glasov. Socrates je povedal, da je zaenkrat prezgodaj za ocene ali bodo socialisti vladali sami ali s partnerji. Odločitev o tem bo sprejel po pogovorih z ostalimi strankami.

VOJAŠKE VAJE

Iran je med vojaškim vajami testiral dve raketi kratkega doseganja, napovedal pa je tudi preizkus rakete dolgega doseganja. Ob tem je vojska testirala tudi katapult za rakete. Potem ko je država ta eden sporočila, da gradi še en objekt za bogatenje urana, in izvajala buren odziv kljub vztrajanju, da je njen jedrski program miroljubne narave, je zdaj z novimi testiranjemi poskrbela še za dodatno razburjenje mednarodne skupnosti. Iranska elitna revolu-

PISALI SMO PRED 50 LETI

BISERNI JUBILEJ Č. M. M. TEREZIJE HANŽELIČ

V Rimu je v biv. generalni hiši Šolskih sester 3. reda sv. Frančiška 15. avgusta t. l. praznovala biserni jubilej redovne preobleke biv. vrhovna predstojnica č. m. M. Terezija Hanželič. V hišni kapeli je imel mašo generalni asistent D. J. p. Anton Prešeren, ki je v cerkvenem govoru naglašal, da mora ta dan veselja izzveneti v hvaležen slavospev Bogu za vse velike reči, ki jih je storil zasluzni slovenski redovnici. (...)

AVRELIJ AVGUŠTIN: KNJIGA O VERI, UPANJU IN LJUBEZNI (ENCHIRIDION)

Izdala Slov. kulturna akcija, Buenos Aires, 1959
Eden največjih duhov vseh časov je bil sv. Avguštin: filozof, teolog, globoko religiozen človek, svetnik. (...)

Knjiga ni debela po obsegu (124 strani), a bogata po vsebini. V njej hoče Avguštin povedati „kaj je treba verovati, kaj upati, kaj ljubiti“ (str. 24,25). Večina poglavja (29) obsegata razlagajo apostolske vere, le zadnja štiri obravnavajo upanje in ljubezen. I. L.

SLOVENCI V ARGENTINI

PISMO IZ MENDOZE

Dva večja dogodka iz življenja mendoške slovenske skupine sta bila v zadnjem času tako pomembna, da ne smeta kar tiho v pozabu.

Praznik sv. Roze Limanske je prišel med nami že kar v tradicijo. Vsako leto pohiti na ta dan naš pevski zbor v kraj, ki nosi ime svetnice in v katerem že lepo vrsto let župnikuje naš rojak g. Ivan Tomažič. Prav radi napravijo naši pevci vsako leto ta izlet, ker ponesejo spet košček naše domačnosti g. župniku, ki živi povsem osamljen v sv. Rozi, daleč proč od vsega slovenskega življa. (...)

Slomškova proslava. Prvo nedeljo v septembru smo pa imeli doma velik praznik. (...) Prvikrat smo se namreč zbrali mendoški Slovenci na skupno prireditve v novem Slovenskem domu. (...)

Bb.

Slobodna Slovenija, 8. oktobra 1959 - številka 40

cionarna garda je sicer napovedala, da bo opravila večdnevne vojaške vaje, ki naj bi pripomogle k izboljšanju obrambnih sposobnosti islamske republike.

SKLEPI VRHA G20

V ameriškem Pittsburghu so voditelji gospodarsko najpomembnejših držav iz skupine G20 dvodnevni vrh sklenili s skupno izjavo, ki med drugim izraža načelnih dogovor oomejitvah plač finančnim direktorjem, povečanju bančnih rezerv, odpravljanju neravnovesij in drugih ukrepov za preprečitev ponovitve krize. Voditelji držav G20 so se tokrat zaradi krize, ki se je poglobila lansko jesen, sestali že tretjič. Novembra v Washingtonu je bilo vzdušje polno strahu in zmede, aprila v Londonu se še ni vedelo, ali bodo stimulacijski ukrepi delovali dovolj hitro, tokrat pa se že kažejo obrisi konca krize in okrevanja. Dokument G20 poziva k sodelovanju med državami pri reformah finančnih regulacij. Voditelji so ob tem razglasili, da se svetovno gospodarstvo stabilizira, vendar pa obenem opozorili, da še ne bi smeli umakniti monetarnih in fiskalnih stimulacij, ki so pomagale umiriti krizo.

SYDNEY

Peščeni vihar, ki je preteklo sredo prizadel Sydney, je povzročil za več deset milijonov dolarjev škode v gospodarstvu. Zaradi najhujšega peščenega viharja v zadnjih desetletjih so bila zaprta vsa gradbišča v tem mestu, v letalskem prometu pa je prihajalo do velikih zamud. Razmere so se sicer dan po viharju počasi umirile, še vedno pa mesto prekriva oranžen puščavski pesek. Po ocenah strokovnjakov je vihar najhujši v zadnjih 70 letih.

SVOBODNA SLOVENIJA / ESLOVENIA LIBRE

Fundador: MILOŠ STARE / Director: Antonio Mizerit / Proprietario: Asociación Civil Eslovenia Unida / Presidente: Alenka Godec / Redacción y Administración: RAMON L. FALCON 4158 - C1407GSR BUENOS AIRES - ARGENTINA Tel.: (54-11) 4636-0841 / 4636-2421 (fax) / e-mail: eslovenia@sinectis.com.ar in eslovenia@gmail.com

Za Društvo ZS: Alenka Jenko Godec / Urednik: Tone Mizerit

Sodelovali so še: Tine Debeljak (slovenska politika), Gregor Batagelj (dopisnik v Sloveniji), Marta Petelin, Jože Horn, Štefan Godec, Marko Vombergar, Jernej Tomazin, Pavel Brula, Franci Sušnik in Martin Sušnik. Mediji: STA, Radio Ognjišče, Družina.

RESUMEN DE ESTA EDICIÓN

EL SER ESLOVENO

Con motivo del 48º aniversario del centro esloveno Slomškov dom de Ramos Mejía, el Dr. Štefan Godec tuvo a su cargo las palabras alusivas. Entre sus afirmaciones dijo que el Centro es y debe ser una extensión del ambiente familiar de un hogar. Es un espacio donde se puede conversar abiertamente, los niños juegan como si estuviesen en el patio de su casa, los jóvenes obtienen sus primeras experiencias en las responsabilidades de conducción y trabajo en conjunto. Pero, continúa, todos estamos de acuerdo que el Centro es mucho más que un refugio seguro. El impulso y lo que subyace a todo esto es lo que somos - eslovenos, una fuerte pertenencia a la nación de la que formamos parte. La construcción de un futuro sostenible será a partir de una base sólida. Indispensables, para nuestra comunidad, serán tres pilares: la lengua eslovena, la fidelidad a la historia de nuestros antepasados y nuestra fe cristiana. (Págs. 1 y 2)

ANIVERSARIOS

Al cierre del año dedicado a la figura de Slomšek, por cumplirse el 150º aniversario de la llegada del obispo y la transferencia de la sede de la diócesis de Maribor y al 10º aniversario de la beatificación de Slomšek, se realizó en Maribor una misa especial el sábado 26 del corriente. La ceremonia tuvo lugar casi en el punto en el que estaba el cementerio donde estuvo, por 80 años, enterrado el obispo Slomšek. La misa fue presidida por el nuncio apostólico en Eslovenia, msgr. Santos Abril y Castelló junto con los obispos eslovenos y sacerdotes. El nuncio recordó que en el transcurso de 150 años del cambio de la sede a Maribor, el lugar estuvo bajo cuatro estados, pasaron 16 papas, se vivieron 2 guerras mundiales y varios conflictos locales. Hasta la Iglesia en Eslovenia vivió una serie de reformas, sobre todo después de la beatificación de Slomšek. En la homilía también afirmó que la nueva evangelización en Eslovenia comenzó ya con Slomšek; éste en una carta pastoral habló sobre la importancia y la belleza de la oración en familia. (Pág. 1)

HOMENAJE PÓSTUMO

Tras años de silencio, los habitantes de Škofja Loka le rindieron nuevamente homenaje al Dr. Tine Debeljak (en 1995 colocaron una placa en el frente de la casa donde nació y en 2003 ubicaron su busto entre las personalidades del lugar). En esta oportunidad el Museo de Škofja Loka lo nombró miembro de honor póstumo y entregó el documento a sus hijas Meta Debeljak Vombergar y Jožeka Debeljak Žakelj. Durante la velada, el sobrino Janez Debeljak tomó la palabra y describió el árbol genealógico. Interesante fue oír, que el padre del homenajeado era analfabeto funcional y que se preocupó por la educación de sus hijos. También estuvieron los recuerdos, plasmados a través de un video realizado por el nieto. El último punto de la noche fue el saludo del intendente de Škofja Loka y la apertura de una muestra fotográfica de los eslovenos en la Argentina. (Pág. 2)

SLOMŠKOV DOM

El 20 de septiembre el Centro de Ramos Mejía celebró su aniversario Nro. 48. Luego de la misa continuó el programa cultural con los saludos protocolares del presidente del Slomškov dom, Marko Selan, la presidenta de la Asociación Eslovena Unida, Alenka Jenko Godec y el embajador de la República de Eslovenia, Prof. Avguštin Vivod. En esta celebración recordaron ambos aniversarios relacionados con la figura del beato Anton Martin Slomšek. Tras las palabras del Dr. Godec, se desarrolló una situación familiar sobre el escenario. Además, se organizó una exposición con los cuadros de algunos de los artistas del Centro. (Pág. 3)

MLADINSKI EN LANUS

El centro esloveno de Lanús, Slovenska vas, realizó el pasado 13 de septiembre el día de la juventud. Luego de la misa comenzó el deporte. Los diferentes centros presentaron sus equipos de voleibol femenino y de fútbol masculino, como ya es costumbre en Lanús. En ambas finales se encontraron los locales frente a los equipos de San Justo; estos últimos ganaron en ambos deportes. El programa cultural fue una idea de Rotija Grbec que ella misma plasmó sobre el tema de los juguetes y los juegos infantiles. (Pág. 3)

Naročnina Svobodne Slovenije: za Argentino \$ 180, pri pošiljanju po pošti \$ 245, Bariloche \$ 215; obmejne države Argentine 120 USA dol.; ostale države Amerike 135 USA dol.; ostale države po svetu 145 USA dol.; vse za pošiljanje z letalsko pošto. Z navadno pošto 95 USA dol. za vse države. **Svobodna Slovenija izhaja s podporo Urada za Slovence v zamejstvu in po svetu RS.** Čeke: v Argentini na ime „Asociación Civil Eslovenia Unida“, v inozemstvu (bančne čeke, ne osebne) na ime „Antonio Mizerit“. Oblikovanje in tisk: **TALLERES GRÁFICOS VILKO S.R.L. / California 2750 - C1289ABJ Buenos Aires - Argentina - Tel.: (54-11) 4301-5040. - E-mail: info@vilkocom.ar**

Correo Argentino Suc. 7	FRANQUEO PAGADO Cuenta Nº 7211
R. Nac. de la Propiedad Intelectual Nº 881153	

MALI OGLASI

TURIZEM
TURISMO BLED
EVT Leg. 12618
Dis. 2089
de Lucia Bogataj
H. Yrigoyen 2682 L. 5 - San Justo
Tel. 4441-1264 / 1265

ZDRAVNIKI
Dr. Kladija V. Bavec - Nevrolog,
Neurofisiolog. Konzultorji v **Ramos Mejiji**, Tabladi in **Belgrano**. Ordinira ob **ponedeljkih** in torkih od 13. do 19. ure. Ob sobotah od 9. do 14 ure. Prijave na telefon: 4652-7967. Nujno pa na **15-6942-754**.

ZOBOZDRAVNIKI

Dr. Damijana Sparhakl - Zobozdravnička - Splošna odontologija - Belgrano 123, 6. nadst. "4" - Ramos Mejía - Tel.: 4464-0474

ADVOKATI

DOBOVŠEK & asociados - odvetniki. Započinske zadeve. Somellera 5507, (1439) Buenos Aires. Tel/Fax: 4602-7386. E-mail: jdobovsek@hotmail.com

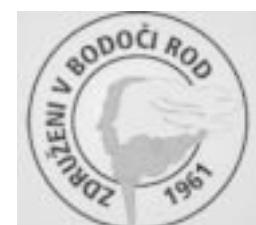
Dr. Marjana Poznič - Odvetnica - Uradna prevajalka za slovenski jezik Lavalle 1290, pis. 402 - Tel. 4382-1148 - 15-4088-5844-mpoznic@fibertel.com.ar

Dra. Ana C. Farreras de Kočar - Sucesiones - Contratos - Familia - Comercial - Laboral - Civil - Jubilaciones - Pensiones. Martes y viernes de 15 a 18 hs. Ricchieri 67 3º H (1704) Ramos Mejía. Tel.: 4656-4039 - Cel.: 15-6447-9683 farrerasanac_te@yahoo.com.ar

**DARUJTE
V TISKOVNI
SKLAD!**

Mladina Našega doma vabi na**48. MLADINSKI DAN****11. oktobra**

- 8.00: sv. maša
9.15: dviganje zastav
9.30: začetek tekmovanj
13.00: kosilo
19.00: igra „GLAVNI DOBITEK“
Nato prosta zabava — sodelujeta DJ in skupina.

Hipolito Yrigoyen 2756, Naš dom, San Justo

OSEBNE NOVICE**Rojstvo**

Dne 5. avgusta se je v San Martín de los Andes (Neuquén) rodil **Agustín Ramírez**. Očka je Aníbal Ramírez, mamica pa Alenka Možina. **Srečni družini naše čestitko!**

Krst

V cerkvi San Ramón

**DAROVALI
SO**

V dobrodelni sklad Zvezze slovenskih mater in žena je skupina žena iz Capitala darovala 400.- pesov, namesto cvetja na grob ge. Mariji Snoj; ga. Pavlina Dobovšek je darovala 100.- pesov, namesto cvetja na grob ge. Cukjati; ter Magda Knap je darovala 100.- pesov. **Bog poplačaj!**

Nonato je bil krščen **Matías Hladnik**. Očka je Marcos Hladnik, mamica pa Laura Berardi. Za botra sta bila Karolina Dimnik in Roberto Carral. **Čestitamo!**

Nova diplomantka

V četrtek, 17. septembra je na katoliški univerzi (UCA) dokončala študije **Barbara Regina Rant** in prejela naslov „Licenciada en comunicación periodística“. **Čestitamo in želimo obilo uspehov.**

Smrt

Umrle so ga. **Marija Snoj roj. Božnar** (79); gdč. **Mojca Pleško** (62); ga. **Katarina Cukjati roj. Močnik** (84). V Sloveniji ga. **Veronica Oberžan roj. Albreht** (55). **Naj počivajo v miru!**

**PORAVNAJTE
NAROČNINO!****OBVESTILA**

SOBOTA, 3. oktobra:
Redni pouk na Srednješolskem tečaju RMB, ob 15. uri v Slovenski hiši.

SKA vabi na predstavitev knjige Marjana Pertota ter na intervju s pisateljico Alejandro Laurencich, ob 20. uri v mali dvorani Slovenske hiše.

Enodnevni izlet v „Jardín Japonés“, prijave pri Pavli: 4658-6457 ali pri Mici: 4441-5528. Vabljeni vsi, posebno upokojenci.

NEDELJA, 4. oktobra:
Mladinski dan na Pristavi

33. obletnica pri Svetogorski Mariji, ob 16.30 uri v Villa Devoto.

TOREK, 6. oktobra:
Redna seja Zedinjene Slovenije, ob 20. uri v Slovenski hiši.

ČETRTEK, 8. oktobra:
ZSMŽ bo imela svoj

redni sestanek ob 16. uri. Govorila bo **prof. dr. Nadislava Laharnar** o bl. Slomšku na temo: „Preljubo veselje, oj, kje si doma“.

SOBOTA, 10. oktobra:
Redni pouk na Srednješolskem tečaju RMB, ob 15. uri v Slovenski hiši.

NEDELJA, 11. oktobra:
Mladinski dan v Našem domu San Justo

ČETRTEK, 15. oktobra:
ZSMZ iz San Martina vabi na mesečni sestanek v Domu ob 16 uri. Imele bomo srečanje v kuhinji z gdč. Anico Rode. Vsi lepo vabljeni!

SOBOTA, 17. oktobra:
60. obletnica na Pristavi

Slomškove šole. Muzikal „Hvalnica družine Trapp“, ob 19. uri.

NEDELJA, 18. oktobra:
Materinski dan

**VALUTNI TEČAJ
V SLOVENIJI**
30. septembra 2009

1 EVRO	239,6 SIT
1 EVRO	1,45 US dolar
1 EVRO	1,59 KAD dollar
1 EVRO	5,65 ARG peso

Ponovitev 60. obletnice
Slomškove šole, muzikal „Hvalnica družine Trapp“, ob 18. uri.

SOBOTA, 24. oktobra:
60. obletnica Baragove šole

Redni pouk na Srednješolskem tečaju RMB, ob 15. uri v Slovenski hiši.

NEDELJA, 25. oktobra:
42. obletnica na Pristavi

SOBOTA, 31. oktobra:
Redni pouk na Srednješolskem tečaju RMB, ob 15. uri v Slovenski hiši.

Slovenska kulturna akcija vabi na predstavitev

knjige Marjana Pertota

Slovensko gledališče v Argentini

Knjigo bo predstavil **Lojze Rezelj**

in na intervju s pisateljico

Alejandro Laurencich

povabljeno letošnjega literarnega programa Vilenice. Še prav posebno vabljeni gledališki igralci, režiserji in pisatelji.

V soboto, 3. oktobra ob 20. uri, v mali dvorani Slovenske hiše.

Česaroko ni videlo in uho ni slišalo
in kar v človekovo srce ni prišlo,
kar je Bog pripravil tistim, ki ga ljubijo...
(1 Kor 2,10-11)

Vsem prijateljem in znancem sporočamo, da nas je v sredo, 16. septembra 2009, po dolgem bolehanju zapustila v 80. letu starosti naša draga žena, mama, stara mama, sestra, tašča, svakinja in teta

Marija Snoj roj. Božnar

Izkreno zahvalo smo dolžni njenim krovodajalcem, vsem, ki so molili za njo že v njeni bolezni ali jo potem kropili in spremjali k večnemu počitku. Posebej se zahvaljujemo dušnim pastirjem dr. Juretu Rodetu, dr. Alojziju Kukovici ter g. Franciju Cukjatiju za molitve ob krsti; g. Franciju Cukjatiju za bolniško maziljenje, za pogrebno sv. mašo in obredne molitve ob grobu; dr. Alojziju Kukovici za somaševanje in tolažilne besede v cerkvi. Hvaležni smo našim sorodnikom in prijateljem, ki so nam v težkih trenutkih pomagali in stali ob strani.

Žalujoči:

mož Stane;

hčerke Marijca, Terezka z možem José Luisom Montesino in Rozi;

sin Jože z ženo Sonjo Zorko; vnukinja Veronika;

sestre Joži, Jelka, Lenčka in Pavlinka z družinami;

svak Tone z družino;

ter ostalo sorodstvo.

Ramos Mejía, San Justo, Mendoza, Polhograjdec, ZDA, Kanada.

Izšla znanstvena izdaja Trubarjevega prevoda psalmov

Pri založbi Darila Rokus so izdali peto knjigo Zbranih del Primoža Trubarja Ta celi psalter Davidov, ki prinaša sodobno znanstveno izdajo edinega starozaveznega bibličnega prevoda Trubarja.

Delo dopoljuje spremna študija Pred Turki in papežniki nas brani, urednika dela Jonatana Vinklerja, ki je knjigo tudi predstavil.

Izvirnik s prevodi psalmov, ki ga je Trubar pripravljal enajst let, je luč sveta zagledal v nemškem Tübingenu leta 1566. Pri svojem delu se je naslanjal predvsem na latinske in nemške prevode psalmov, saj, kot je povedal Vinkler, hebrejsko ni znal, grško pa ni znal tekoče brati - to je zapisal Trubar v enim izmed predgovorov k svojim spisom.

„Jaz sem vstajenje in življenje,
kdor vame veruje, bo živel vekomaj“

V globoki žalosti sporočamo, da je 20. septembra, v San Justu, v 84. letu starosti zaspala v Gospodu, naša žena, mati, babica, sestra

**Katarina Močnik por.
Cukjati**

Zahvaljujemo se vsem, ki so se udeležili zadnjega slovesa, somašnikom, g. Andreju Selanu za petje in nečakinji Anici Erjavec za ganljive poslovilne besede ob krsti. Priporočamo jo v molitev in blag spomin!

Žalujoči:

mož Ivan;

hčerke: Kati z možem **Tinetom Debeljakom**, Ana Marija, Pavla z možem **Paskualom Tundisom**, Angela z možem **Faustom Gornom** in Franck z možem **Maurom Assonijem**;

sinovi: Janez - duhovnik, France - duhovnik, Jože z ženo Olgo Lenarčič, Marko z ženo Stello Maris Ferreri;

vnučkinje in vnuki: María Paula, Alenka, Lucijana, Miriam,

Snežana, Katerina, Mauro, Pavel, Andrej, Maksi in Alessandro;

brat: France z družino;

sestre: Mici Adamič z družino, Angela Erjavec z družino, Stana Pregelj z družino, Malka Omahen z družino, Francka Mugerli z družino in Terezka Grošelj z družino

ter ostali sorodniki.

Argentina, Slovenija, Italija, Čile in Kanada